

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

КЪМ БИЗНЕСА ОТ
РАЗШИРЯВАНЕТО НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

**Издание на ЕИЦ BG810 с финансовата подкрепа на
ЕК - ГД "Предприятия" в рамките на програма
"Бизнес възможности с разширяването"**

ЗА КОГО Е ПРЕДНАЗНАЧЕНО ИЗДАНИЕТО

Изданието е предназначено за управители на малки и средни фирми, еднолични търговци и предприемачи. То има за цел да обърне внимание върху някои от най-важните промени в бизнес-средата, вследствие от поети ангажименти в преговорния процес за присъединяване на страната ни към ЕС. Документите, описващи промените, са многобройни и разнообразни - това са закони, наредби, стандарти и споразумения. Изданието предоставя кратка и синтезирана информация по всяка тема и по-скоро упътва читателя къде може да намери конкретните нормативни документи по интересувания го въпрос. Същевременно правото на ЕС е в постоянен процес на доразвиване и изменение, което намира отражение и в българското законодателство. Това предполага познаването на каналите за получаване на информацията относно последните нововъведения, за да могат българските предприемачи да възприемат новите, по-високи изисквания и по този начин техните стоки и услуги да намират по-добра реализация на Общия европейски пазар. За да отговори на насъщните потребности от информация, изданието се отнася основно за периода до присъединяването - 2007.

БЪЛГАРИЯ ПО ПЪТЯ КЪМ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

България се стреми да стане пълноправен член на Европейския съюз на първи януари 2007 г. Дотогава страната ни трябва да изпълни определени икономически и политически критерии и да отрази достиженията на правото на ЕС в своето законодателство. Правото на ЕС е разделено на 30 преговорни глави, по които се осъществява преговорният процес. По всяка една от тях се отчита напредъкът на България в съответната област. България приключи преговорите през 2004 г. На 10 февруари 2004 г. Европейската комисия предложи да се предостави безвъзмездно на България справедлив и балансиран дял от бюджета на Европейския съюз за тригодишен преходен период след нейното присъединяване - 2007-2009 г. Финансовият пакет възлиза на 4,245 млрд. евро. Окончателното решение за финансовата рамка се гласува от страните-членки и от Европейския парламент. Финансирането на България се основава на същите принципи и методология, залегнали във финансовата рамка на десетте

новоприсъединяващи се към ЕС държави на 1 май 2004 година. С присъединяването на страната към ЕС не приключват усилията ни да се интегрираме в него. Европейската интеграция не е състояние, а динамичен и отворен процес. Това е процес на сближаване на политиките на европейските страни във всички сфери на стопанския и обществения живот. Евроинтеграцията се изгражда постепенно, върху единни правила и закони, които непрекъснато се разширяват и усъвършенстват. Членството на България в ЕС е свързано със сериозни промени в икономиката. Най-важното условие за успешното интегриране и просперитет на българските фирми и предприятия на пазара на ЕС е активността на предприемачите.

Ще успеят тези, които:

/ търсят информация за промените в законодателството, за изискванията на ЕС към бизнеса, за възможностите за разширяване на деловите контакти;

/ планират дългосрочно дейността си и актуализират бизнес-стратегията си, според промените на пазара;

/ търсят финансиране и сътрудничество за бизнес-идеите си от програмите и организациите на ЕС в подкрепа на бизнеса.

Българският бизнес има потенциала да използва възможностите, които открива присъединяването на страната ни към обединена Европа. Успехът зависи от активността и усилията на всеки предприемач да намери своето място в новите условия.

ПРИНЦИПИ НА ПАЗАРА НА ЕС

Единният вътрешен пазар на ЕС се създава през 1993 г. Той е израз на задълбочаващата се интеграция на страните-членки. Пазарът на ЕС е най-големият единен пазар в целия свят. На територията му развиват дейност над 6 милиона предприятия. С разширяването на ЕС се очаква броят на потребителите на единния вътрешен пазар на ЕС да достигне над 500 милиона, а ЕС да се превърне в най-големия износител в света с дял около 20% от световния износ. Очаква се търговията в рамките на ЕС да се увеличи с 9%

Пазарът в ЕС се основава на следните принципи:

/ Свободно движение на хора, стоки, услуги и капитали - това са т.нар. четири свободи на пазара на ЕС и върху тях се гради сътрудничеството между страните-членки във всички области на икономическия и обществения живот

/ Свободна конкуренция

/ Единна валута и единна банкова система

/ Обща търговска и митническа политика

/ Единна данъчна и бюджетна политика - този етап от интеграцията ще започне след 2007 г., когато се предвижда да се въведе единно данъчно облагане в ЕС - т.нар. Европейски данък

IV. ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС

Интеграцията на българската икономика в ЕС е свързана с присъединяването на страната ни към един значително по-голям пазар. Това дава нови възможности за развитие на нашата икономика по отношение на технологиите, иновациите и реализацията на стоки и услуги. От друга страна, единният пазар предполага различни правила, изисквания и висока конкуренция. Интегрирането на българската икономика към единния пазар означава приемане на изградената общоевропейска рамка, основана на концепцията за:

Пазар без граници

Свобода на предприемачеството

Конкуренция и отговорност на производителя

Очакваният конкурентен натиск и новите условия на пазара на ЕС налагат редица промени в работата на българските предприятия. Тези промени засягат три основни направления:

Производството

Процеса на реализация на стоките

Администрацията на фирмата

ПРОИЗВОДСТВО

В ЕС има редица изисквания към процеса на производство на дадена стока или продукт. Българската администрация се стреми да отрази тези изисквания в действащото законодателство още преди присъединяването, за да улесни прехода и приспособяването на фирмите към новите условия. По време на преговорите е поет ангажиментът:

- до края на 2005 законодателството в сферата на свободното движение на стоките да е приведено в съответствие с европейското;

- до датата на присъединяването да се въведат 80% от действащите стандарти на ЕС. Познаването и прилагането още в периода преди присъединяването на изискванията към стоките, търгувани на единния европейски пазар, ще помогне на икономиката ни по-лесно да се адаптира към неговите правила.

Изисквания към производителите

За да се предлагат свободно на пазара на ЕС, българските стоки трябва да отговарят на общоприетите европейски изисквания към отделните групи продукти. Тези изисквания са залегнали в нормативните документи на Съюза и гарантират здравето и безопасността на хората и животните, качеството на стоките, опазването на околната среда и др. Европейските изисквания към производството са различни в зависимост от вида на продукта. Правото на ЕС в тази област е организирано по два начина - чрез „стария секторен“ подход и „новия глобален“ подход. Стоките, за които се прилага така нареченият „стар подход“ или подход „по отрасли“, са храните, лекарствата, химикалите, моторните превозни средства, козметичните продукти, измервателни уреди, изделия от текстил, стъкло, обувки. Към производителя са предявени изисквания за безопасност и качество, разписани в нормативни документи, които представляват подробни технически спецификации за всеки тип продукт - например: състав на хранителния продукт, съотношение на съставките в него, съдържание на етикета, съвместимост на опаковката с продукта и др. Това са задължителни изисквания, които всеки производител трябва да спазва, за да бъде допуснат на европейския пазар и за да се конкурира успешно с другите

предприемачи. Изискванията за други групи стоки са формулирани по-общо, без да се регламентират конкретни технически спецификации за продуктите. Това е т.нар. „нов подход“, който определя най-важните изисквания, а подробните технически спецификации се съдържат в европейските хармонизирани стандарти. Тяхното приложение е доброволно, но спазването им осигурява презумпция, че е отговорено на съществените изисквания. Производството на изделията в съответствие с изискванията е задължение на производителя.

Преди даден продукт да се пусне на пазара се извършва оценяване на съответствието със съществените изисквания. Това оценяване може да се извърши от самия производител или от лице за оценяване на съответствието. Индикация за това, че продуктът е с оценено съответствие, е т.нар. маркировка за съответствие - CE.

CE маркировка

CE е европейска маркировка за съответствие, която удостоверява, че са спазени всички съществени изисквания и продуктът е оценен по определени процедури на етап на разработване и производство. CE маркировката се нанася върху продукта или опаковката му от самия производител или вносител. Към момента в областите, обхванати от директивите от „новия подход“, са транспонирани 12 директиви: за газови уредби, строителни продукти, машини, плавателни съдове за отдиha, играчки, асансьори, обикновени съдове под налягане, експлозивни за невоенни цели, нисковолтови устройства, оборудване и предпазни системи, използвани в потенциално експлозивна среда, лични предпазни средства. В сектора на храните е въведено 80 % от законодателството на ЕС, което гарантира безопасността и качеството на храните. Нормативните актове регламентират изискванията към храните, задълженията на производителите на храни, преработвателите, търговците, реда за извършването на държавния контрол върху цялата хранителна верига. Европейското законодателство непрекъснато се изменя, поради което текущо се изменят и българските нормативни актове, въвеждащи нови изисквания на ЕС - наредбите за етикетирането, добавките, опаковъчния материал, изискванията към храните на зърнена основа, храните за кърмачета и други. Например предстои изменение на вече действащата Наредба №1 за

изискванията към материалите и предметите от пластмаса, предназначени да влязат в контакт с храни, която ще въведе изискванията на Директива 2002/72/ЕС от 6 август 2002 г., отнасяща се до пластмасови материали, предназначени да влязат в контакт с храни. Предстоящо е например и изменението на Наредбата за изискванията за етикетирането и представянето на храните, което ще въведе изискванията на Директива 2003/89/ЕС на Европейския парламент от 10 ноември 2003 г., изменяща Директива 2003/13/ЕС за обозначението на съставките в храните. Процедурите за взаимно признаване на съответствието влизат в сила с присъединяването на страната или се прилагат преди присъединяването по силата на взаимни споразумения. Такова споразумение за България е в сила с подписването на Протокола за оценяване на съответствието и признаване на промишлени стоки (РЕСА). За нехармонизираните сектори се извърши преглед на българското законодателство, за да се осигури съответствието му с прилагането на принципа за „свободно движение на стоки“.

Български нормативни документи,

отразяващи изисквания на ЕС към стоките:

- Закон за националната стандартизация
- Закон за техническите изисквания към продуктите
- Закон за движението по пътищата
- Закон за защита от вредното въздействие на химични вещества
- Закон за лекарствата и аптеките в хуманната медицина
- Закон за ветеринарномедицинската дейност
- Закон за измерванията
- Закон за далекосъобщенията
- Закон за обществените поръчки
- Закон за храните

Информация за действащото българско законодателство, хармонизирано с Правото на Общността, може да се намери на страницата на Министерството на икономиката на адрес:

<http://www.mi.government.bg>

Европейска стандартизация

Европейските стандарти съставят съвместима техническа база на вътрешния пазар, която обслужва Европейската икономическа зона. Тази база се изгражда по строго определени правила и процедури от европейските организации по стандартизация, образуващи Европейската стандартизационна система. Важна стъпка в посока на унифициране на националните стандарти е решението европейските стандарти да бъдат въведени във всички страни на ЕС без никакви промени, като противоречащите им национални стандарти бъдат отменени. Европейската стандартизационна система включва:

Европейски комитет по стандартизация (CEN) - работи във всички области освен електротехниката и телекомуникациите.

Европейски комитет по електротехническа стандартизация (CENELEC)- работи в областта на електротехниката.

Двете организации имат общи правила за работа по стандартизация и доколкото е възможно, обща политика - например при приемане на нови членове, запазване на правата за разпространение и продажба на европейските стандарти, както и обща схема по оценяване на съответствието с европейските стандарти.

Европейски институт по телекомуникационни стандарти (ETSI) - работи в областта на телекомуникациите.

CEN, CENELEC и ETSI имат координиращи структури за обща политика, група за техническо взаимодействие и споразумение за сътрудничество в областта на телекомуникациите.

Европейската стандартизационна система функционира на принципа на доброто сътрудничество с другите стандартизационни организации. От една страна, това са националните органи по стандартизация на европейските страни със статут на афилирани членове, каквато е и България. От друга страна, това са международните организации по стандартизация като ISO и IEC.

Повече информация

Органи по стандартизация в ЕС

<http://www.cenorm.be/>

<http://cenelec.org/>

<http://etsi.org/>

В България дейностите по техническото регулиране, стандартизацията, акредитирането, сертифицирането и контрола на пазара са разделени. Компетентните институции в тази сфера са:

Български институт по стандартизация - национален орган по стандартизация съгласно Закона за националната стандартизация. Той издава стандарти, сборници с ръководства, правила и процедури, свързани със стандартизацията. Там предприемачите могат да получат информация за всичко, което ги интересува по действащите стандарти.

Държавна агенция по метрология и технически надзор - национален орган по метрология, който представлява страната ни пред европейските и международните организации по метрология.

Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" към Министерството на икономиката - независим национален орган по акредитация, в който участват представители на министерства, сдруженията на органите по сертификация, на лабораториите, на индустрията и потребителите. Агенцията акредитира лаборатории за изпитване и калибриране, органи по сертификация на продукти, на персонал и на системи за управление, органи за контрол, органи, проверяващи околната среда.

Изпълнителна агенция "Сертификация и изпитване" към Министерството на икономиката

Национална ветеринарномедицинска служба

Мрежа от независими сертифициращи органи, контролни органи и лаборатории

С членството на България в ЕС европейските изисквания ще станат неотменим атрибут за всяко производство, независимо дали е насочено към експорт извън ЕС или се реализира в рамките на Общия европейски пазар, част от който ще стане и българският. Европейските изисквания трябва да започнат да се прилагат от българските фирми още преди фактическото присъединяване на България към ЕС.

Повече информация

Органи по стандартизация, акредитиране, сертифициране и контрол в България

<http://bds-bg.org>

<http://www.nab-as.bg>

<http://www.damtn.government.bg>

Използване на нови технологии

Най-съществено условие за конкурентоспособността на българските предприятия е технологичното обновление. Въвеждането на съвременни технологии е предпоставка за ефективно, качествено и екологично производство, както и за по-добри условия за труд на работещите. Приети са изменения в редица закони, предвиждащи данъчни преференции за стопански предприятия и организации при дарения или инвестиране с научноизследователска и иновационна насоченост:

Закон за облагане на доходите на физическите лица,

Закон за корпоративното подоходно облагане,

Правилник за приложение на Закона за ДДС,

Закон за ратификация на Меморандума за участие в рамковите програми на ЕС за изследвания, технологично развитие, демонстрационни дейности и иновации, гарантиращ освобождаване от данъци, мита и такси на оборудване и услуги, свързани с изпълнението на проекти по международни договори.

От февруари 2003 България е асоциирана към Шестата рамкова програма на ЕС за изследвания, технологично развитие и демонстрации. За целта са одобрени пет национални научни програми в сферата на геномиката, информационното общество, нанотехнологиите и новите материали, „Българското общество - част от Европа“ и космическите изследвания.

В периода до присъединяването българските фирми могат да кандидатстват за финансиране по програми на ЕС за технологично обновление. Кандидатстването е на конкурсен принцип, с разработване и представяне на проект от предприемача. Сред програмите, които отпускат финансиране за технологично обновление, са:

Многогодишната програма на ЕС за подпомагане на предприемачеството

Общият бюджет на програмата за периода 2001-2005 е 450 милиона евро. Финансирането по тази програма става чрез финансови посредници - банки, гаранционни фондове, фондове за рисков капитал и за зараждащите се предприятия, инкубатори, финансовите посредници се свързват с Европейския инвестиционен фонд, който от името на Европейската комисия управлява финансовите инструменти на програмата. Малките и средните предприятия могат да се обръщат за финансиране към финансовите посредници, получили подкрепа от Европейския инвестиционен фонд. Изчерпателна информация за процедурата по отпускане на средства по тази програма може да се намери на Интернет-страницата на Европейския инвестиционен фонд - <http://www.eif.org> и на страницата на Агенцията за малки и средни предприятия - <http://www.asme.bg>

Шеста рамкова програма на ЕС за научни изследвания, технологично развитие и демонстрации.

Това е основният инструмент за финансиране на научните изследвания в Европа с общ бюджет 17,5 милиарда евро за периода 2002-2006 г. През следващите няколко години по програмата ще бъдат отпуснати над 2 милиона евро за подпомагане на проучвания и иновации на малки и средни предприятия във всички държави-кандидатки за членство.

Програмата дава възможност за директно финансиране на малки и средни предприятия с проекти по две схеми: кооперативни изследвания(CRAFT)и колективни изследвания. Формулярите за участие се публикуват от Европейската комисия.

Повече информация

<http://www.europa.eu.int/comm/research/fp6/sme>

<http://www.cordis.lu/fp6/calls>

<http://www.asme.bg>

Опазване на околната среда

ЕС поставя високи изисквания към производствените процеси по отношение на околната среда. Затова българските предприемачи трябва да изработят стратегия за

посрещане на разходите и предизвикателствата в тази област. Фирмите, които планират отрано инвестиции за екологично чисто производство, ще имат по-голяма възможност да се конкурират успешно на европейския пазар. През 2003 г. беше приет нов Закон за управление на отпадъците. Той цели:

- обезпечаване на разходите за обезвреждане на отпадъците чрез прехвърляне на финансовата тежест върху субекта, който извършва замърсяването;
- въвеждане на организирано събиране на отпадъците на територията на цялата страна;
- създаване на законови условия за по-бързо рециклиране на отпадъците и осигуряване на съвременни технологии за обезвреждането им.

Според новия закон производителите и вносителите на опаковани стоки отговарят за разделното събиране на отпадъците, получени при употребата им. Задълженията на производителите на опаковки и съставни части на опаковки са

- да предлагат на пазара продукти, годни за рециклиране,
- да осигурят въвеждането на екологосъобразни технологии за намаляване на количеството отпадъци и
- да използват в производството си предимно материали, получени от рециклиране.

За да се избегнат трудности за предприемачите от приемането на изискванията на ЕС, България предвижда преходни периоди в следните области:

за рециклиране на пластмасовите опаковки - до 2009 г.;

за оползотворяване на отпадъците от опаковки - до 2011 г.

България предвижда и преходни периоди за прилагането на някои специфични изисквания на ЕС - в секторите качество на въздуха, управление на отпадъците, управление на водите и контрол на промишленото замърсяване. Едно от съществените изменения, което влиза в сила от 2004 г., е т.нар. екотакса. Тя ще се плаща от предприемачи, които пускат на пазара продукти, след чиято употреба остават масово разпространени отпадъци. Предприемачите ще калкулират допълнителните си разходи в цената на произведения продукт. До 2006 г. България ще получава безвъзмездно от предприєдинителните фондове на ЕС по 50 милиона евро годишно за проекти и

инвестиции за въвеждане на европейските изисквания за екосъобразно производство и опазване на околната среда. След присъединяването ни към ЕС финансирането се очаква да нарасне повече от пет пъти.

Най-скъпите инвестиции по проекти, свързани с опазване на околната среда, се финансират от програмата ИСПА на ЕС (виж глава Програми в подкрепа на бизнеса). Програма ИСПА предоставя средства за проекти над 5 милиона евро в следните области:

управление на твърди и опасни отпадъци;

пречистване на отпадни води;

канализационни системи;

осигуряване на питейна вода;

замърсяване на въздуха.

Продукцията в съответствие с изискванията на ЕС за екосъобразност се отличава ст.нар. **екомаркировка**.

В петнадесетте страни членки на ЕС екологичните производства предлагат стоки и услуги на стойност 183 милиарда евро годишно, като 127 милиарда евро от тях се изразходват за мерки по намаляване на замърсяванията и за услуги и стоки, свързани с прилагането на природосъобразни технологии.

Повече информация

За опазване на околната среда

<http://www.moew.government.bg/>

<http://www.bcci.bg/bulgarian/infobus/year2003/>

<http://www.eea.eu.int/>

ТРУДОВИ РЕСУРСИ

Правилният подбор и доброто управление на служителите и работниците е основна предпоставка за подобряване на производителността и конкурентоспособността на българските фирми. Пазарът на труда на ЕС предоставя по-широки възможности и за работодателите, и за търсещите работа, но също така поставя и стриктни изисквания и правила в трудовите взаимоотношения.

Търсене и предлагане на пазара на труда на ЕС

С присъединяването на България към ЕС постепенно ще се отваря и пазарът на труда. Български работници ще могат да бъдат наемани във всички страни на ЕС, а българските предприемачи ще могат да привлекат в екипа си чуждестранни работници. Трудовата мобилност ще въздейства благоприятно върху развитието на българския бизнес. Тя ще предостави по-широки възможности за избор както на работодателите, така и на търсещите работа.

Свободното движение на работната сила налага и прилагането на единните стандарти на ЕС за условия на труд, продължителност на работното време, защита на интересите на служителите и др. За да се извърши плавно сливането на пазара на труда в България с този на страните от ЕС, се предвижда период на приспособяване от 2 до 7 години, през който гражданите от новоприсъединените държави ще могат да работят в ЕС с разрешително, както досега. Всяка страна-членка ще определя сама в зависимост от потребностите на собствения си пазар на труда дали да изисква такъв период.

Безопасност на труда

Планирането на дългосрочна стратегия за повишаване нивото на безопасност на труда в българските предприятия е ключов фактор за подобряване на тяхната ефективност и конкурентоспособност. фирмите трябва да предвидят допълнителни разходи за преоборудване, въвеждане на безопасни и здравословни условия на труд, знаци за безопасност, осигуряване на медицинско обслужване, обучение по здраве и безопасност и др. Инвестициите в тази област ще спомогнат за намаление на други разходи - за болнични листове, лечение на травми от аварии и др. Законодателството на България в областта на безопасността на труда е хармонизирано с европейското. Правата и задълженията на държавата, работодателите и работещите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд се определят основно от Кодекса на труда и Закона за здравословни и безопасни условия на труд. Приетият през 1997 г. Закон за здравословни и безопасни условия на труд вече е задължителен от 1 януари 2004 г. Той се отнася за всички работещи по трудови правоотношения, за държавните служители и

самонаетите лица. Законът постановява всички юридически и физически лица, които самостоятелно наемат работници по трудово правоотношение, както и самонаетите да декларират в съответната областна инспекция по труда местонахождението на предприятието, вида и характера на производствената дейност, броя на работниците, условията на труд, рисковите фактори и взетите мерки, които гарантират недопускането на аварии и злополуки. Законът за здравословни и безопасни условия на труд задължава всички работодатели да осигурят обслужване на своите работници и служители от служби по трудова медицина.

Задълженията на работодателя включват:

- предварителна оценка на риска за здравето и безопасността на работещите;
- планиране на подходящи мерки за предотвратяване на риска в съответствие с направената оценка;
- текущо отчитане на опасностите за работниците и служителите;
- създаване на организация за наблюдение и контрол на изпълнението на планираните мерки по безопасността;
- недопускане на необучени, неинструирани и неподходящо екипирани лица до местата, криещи сериозна опасност за здравето и живота;
- координиране на действията, когато в работата на даден обект участват работници и служители и на други работодатели.

Контролът по спазване на изискванията за безопасен и здравословен труд се осъществява от Министерството на труда и социалната политика и Изпълнителната агенция „Главна инспекция по труда“.

Трудови правоотношения

В ЕС взаимоотношенията работо

дател - служител са строго регламентирани. За да отговори на изискванията на ЕС в тази област, България подготвя промени в Кодекса на труда, които се отнасят до:

- недопускане на дискриминация към работещите на непълно работно време и по срочно трудово правоотношение;

- гъвкаво използване на възможностите за заемане на свободните работни места и длъжности при пълно и непълно работно време;
- уточняване на информацията, която трябва да включва трудовият договор;
- регламентиране на максималната продължителност на работната седмица - 48 часа, и минималната продължителност на седмичната почивка - 24 часа.

От началото на 2003 г. работодателите са длъжни да регистрират трудовите договори на служителите си в Националния осигурителен институт (НОИ). При сключването на трудов договор законът изисква от работодателя в тридневен срок да го обяви в НОИ или в някой от регионалните му клонове.

Политиката на България е да стимулира работодателите да разкриват нови работни места и да инвестират в обучението и квалификацията на служителите си. В подкрепа на работодателите в България работят различни социални програми, осигуряващи преференции за предприемачи, които наемат чрез местните бюра по труда хора от т.нар. „рискови групи“:

- продължително безработни;
- безработни на възраст над 50 години;
- безработни с намалена трудоспособност;
- безработни младежи до 29 години с намалена трудоспособност и др.

При наемането на трудов договор на служители от изброените социални групи държавата осигурява на работодателите някои от следните преференции:

- поемане на разходите за минимална работна заплата и всички осигуровки на наетите за срок от една година;
- данъчни облекчения;
- финансиране на обучение, осигурено от работодателя, и др.

Повече информация

За трудови ресурси, безопасност на труда и трудови правоотношения

<http://www.mlsp.government.bg/>

<http://git.mlsp.government.bg>

РЕАЛИЗАЦИЯ НА СТОКИТЕ

Една от основните промени за българските предприемачи се състои в това, че те ще трябва да планират дейността си за огромен пазар с близо 500 милиона потребители. По-големият избор между чужди и български стоки ще оказва силен натиск върху предприемачите. За да успеят на този значително по-голям пазар, където потребителите имат по-високи изисквания към предлаганите стоки, фирмите трябва да инвестират в разработката на ефективни маркетингови стратегии. Допълнителни инвестиции са необходими и за маркетингови проучвания, усъвършенстване на външния вид на продукцията и промоции.

Търговски взаимоотношения

Страните от ЕС прилагат обща търговска политика, която обхваща търговията със стоки и услуги в рамките на ЕС, както и търговията между ЕС и трети страни. Присъединяването на България към общия пазар на ЕС налага някои промени във взаимоотношенията на българските фирми с търговските им партньори от ЕС и от трети страни.

От момента на присъединяване към ЕС България ще започне да прилага Общата търговска политика на ЕС.

Това означава:

- [Възприемане на митническата тарифа на Общността.
- [Прилагане на Общата система за преференции на ЕС.
- [Прилагане на преференциалните договорености на ЕС с трети страни.

Българските предприемачи ще имат свободен достъп до вътрешния пазар на ЕС и до пазарите на трети страни, с които ЕС има сключени споразумения за търговия и митнически съюз, например страните от Средиземноморието.

[Отмяна на прилаганите до момента мерки на търговска защита и възприемане на инструментите на търговската защита на ЕС - защитни, антидъмпингови изравнителни мерки. Един от инструментите за защита от търговски рискове са по-големите възможности за експортно застраховане и кредитиране.

[Възприемане и прилагане на общата селскостопанска политика на ЕС. Това предполага лицензиране на вноса на определени селскостопански продукти (млечни продукти, консерви), въвеждане на минимални вносни цени и входни цени при внос на пресни плодове и зеленчуци, отпускане на експортни субсидии при износ на някои селскостопански стоки.

[Прилагане на общите правила и закони на ЕС при сключване на международни споразумения и договори в рамките на Световната търговска организация.

[Прилагане на ефективен контрол при движението на стоки в рамките на ЕС и в търговията с трети държави.

[Либерализация на търговията с промишлени и селскостопански стоки - без мита и на принципа на свободната конкуренция.

Взаимоотношения с митниците

Митническото законодателство на ЕС, което урежда взаимоотношенията между страните-членки, се нарича Митнически кодекс. Той периодично се актуализира, за да отговаря на промените в развитието на бизнеса и да опростява митническите процедури.

По силата на Споразумението за асоцииране към ЕС България прилага т.нар. Единен административен документ на ЕС, който значително опростява митническата документация и формалности. Той дава възможност на българските търговци да използват едни и същи формуляри както на българската граница, така и в страните от ЕС.

С присъединяването си към ЕС България става част и от т.нар. Митнически съюз на Общността. При Митническия съюз се премахват митата в търговията между страните-членки и се прилага Обща митническа тарифа в търговията с държави извън ЕС.

Номенклатурата на Общата митническа тарифа е един много важен инструмент както за събирането на митата, така и за създаването на статистическа информация за външната търговия. Тя е известна с наименованието Комбинирана номенклатура и е въведена у нас с изменението на Закона за митниците и приетите от България митнически тарифи през 2003 г.

В момента ставките на митата в България превишават европейските около три пъти и през следващите три години стойностите им ще бъдат уеднаквени с тези в ЕС. Тази

промяна ще се отрази най-силно върху промишлените предприятия - торовите заводи и производителите на кари. Чувствително ще се намалят и митата за производителите на текстил и нефтопродукти. В края на 2003 г. с оглед на по-безболезненото и плавно преминаване към новите ставки на митата беше взето решение за разработването на т.нар. подборен график, който описва как ще се променят митата в периода 2005-2006 година.

[Участието на България в Митническия съюз на ЕС предполага:

[Познаване и прилагане на общата митническа политика на страните-членки.

[Намаляване на митата при внос на промишлени стоки от страни извън ЕС -от средни мита 8,62% на 4,1%.

[Въвеждане на протекционистичните системи на ЕС при вноса на селскостопански стоки. След 2007 г. българските селскостопански продукти ще има по-добра тарифна защита срещу внос от страни извън ЕС. Вносът на месо, зърнени култури, захар и други ще се облага със специфични мита, при които вземанията ще се определят като фиксирана сума, а не като процент от декларираната митническа стойност.

[Намаляване на митата за селскостопанските стоки от 21,97% на 16,1%.

[Възможности за сключване на договори между митническата администрация и търговските оператори.

България е либерализирала напълно търговията с промишлени стоки с ЕС, а от 1 юни 2003 г. са в сила новите договорености с Европейския съюз в търговията със селскостопански стоки.

България внася в ЕС при нулеви мита неограничени количества месо и хранителни продукти, приготвени от овче и козе месо и мляко; сушени яйца; мед; пресни гъби; временно консервирани гъби; пиперки; зеленчукови смеси; сушени гъби; бадеми; пресни трънки, малини, касис и боровинки; замразени ягоди, малини, къпини и касис; сливов мус; печени фъстъци и други ядки.

В рамките на квоти са премахнати митата по вноса в ЕС на зърнени храни - пшеница, царевича, овес, ечемик; пресни, замразени и консервирани плодове и зеленчуци; слънчогледово олио; тютюни; кисело мляко, сирене и извара. Според изискванията на ЕС митата при внос на плодове и зеленчуци се определят на принципа на входните цени - ако при вноса декларираната продукция е на по-високи стойности,

ставките за облагане са по-ниски и обратно. По този начин се постига ценово изравняване на пазара и качеството на продукцията става водещ фактор за избора на потребителите. България води преговори с Европейската комисия за допълнителна либерализация на взаимната търговия с преработени селскостопански стоки.

Повече информация

За търговията и митническата политика в ЕС и в България

<http://www.evropa.bg>

<http://www.evroportal.bg/Chapters.jsp?page=3&aid=0>

<http://www.mi.government.bg/trade/polit.html>

<http://www.mi.government.bg/integration/eu.html>

За размера на квотите за селскостопански стоки

<http://www.mi.government.bg/trade/regional.html>

Търговски разплащания

За да улесни дейността на бизнеса, ЕС прилага единна система за разплащания и мерки срещу финансови злоупотреби и нарушения. С присъединяването на България към ЕС българските предприемачи ще спазват единните правила на ЕС за:

- вътрешни и трансгранични преводи и плащания;
- издаване и използване на дебитни и кредитни карти;
- търговия с ценни книжа.

Наличието на обща система за разплащане и на единна валута, с която се извършват търговските плащания, спомага за по-ефективната дейност на бизнеса и за по-висока защита от валутни рискове.

С включването си към свободния пазар на капитали в ЕС българските фирми ще могат да инвестират в повече бизнес-проекти в рамките на ЕС. Отварянето на пазара ще увеличи и възможностите за чуждестранни инвестиции в българските предприятия.

АДМИНИСТРАЦИЯ НА ФИРМАТА

Регистрация на фирмата

Дружественото право на България е хармонизирано със законодателството на ЕС, затова не се очакват сериозни промени в процеса на фирмена регистрация. Предвиждат се подобрения в Търговския закон, които засягат преобразуванията на търговските дружества, корпоративното управление и процедурите по несъстоятелност.

Едно от основните предимства на присъединяването на България към ЕС е, че българските производители на стоки и услуги ще могат да регистрират фирми или представителства на територията на целия ЕС. Това създава и допълнителни възможности за осъществяване на делови контакти, партньорства и участие в смесени фирми.

Счетоводство

Като бъдещи участници на единния вътрешен пазар на ЕС българските предприемачи трябва да познават и да могат да прилагат установените в ЕС международни счетоводни и одиторски стандарти. С приемането на новия Закон за счетоводството през 2003 г. тези стандарти задължително се прилагат от банки, застрахователни, инвестиционни и осигурителни дружества. Останалите фирми могат да прилагат международните счетоводни стандарти по техен избор до 1 януари 2005 г., когато те ще станат задължителни за всички.

Данъци и осигуровки в ЕС

С присъединяването си към ЕС България ще стане част от единната данъчна система на страните-членки. Това означава, че ще се прилагат еднакви стандарти на данъчно облагане при движението на стоки, услуги и капитали на цялата територия на ЕС. Единните данъчни правила и ставки ще улеснят дейността на бизнеса и ще поощрят конкуренцията между предприемачите на пазара. Една от най-големите реформи в

българската данъчна система е създаването на Национална агенция за приходите. Тя обединява функциите на данъчната администрация и Националния осигурителен институт, т.е. данъци и осигуровки ще се внасят на едно място. Данъците, които българските предприемачи плащат сега, ще се запазят по вид и след присъединяването на България към ЕС.

Предвиждат се изменения в данъчните ставки.

Данък върху добавената стойност (ДДС) - той се начислява при покупката на определени стоки и услуги във всички страни-членки на ЕС. По този начин се постига единно данъчно третиране на територията на ЕС, като отделните държави не се разглеждат като вносителни или износителни помежду си.

Основната ставка на ДДС в ЕС е 15%, като се допуска да е по-ниска за точно определени стоки и услуги. Към страните-членки на ЕС има условие да формират ставките по ДДС в границите 15-25%.

Данък печалба - България е разработила стратегия за плавно преминаване към по-ниски ставки за облагане на печалбата на предприемачите. През 2004 г. заложената ставка е в размер на 19,5% с тенденция да стане 15% през 2005 г.

Данъкът върху някои дарения - например за Червения кръст, за деца в неравностойно социално положение, е до 10% от облагаемия минимум.

Патентен данък - с него се облага само дейността на малките и средни предприятия. България разработва отделна данъчна стратегия за патентния данък, с която се цели данъчната тежест при патента да се определя подобно на данъчната тежест при облагането на доходите на физическите лица. Прагът за патентите данъци от 2004 г. се намалява от 75 000 на 50 000 лева годишен оборот. Следователно занаятчиите и търговците със сделки над 50 000 лева се регистрират по ДДС и плащат данък върху печалбата в размер на 19,5%.

Производителите няма да се облагат с патентен данък, а с данък печалба.

Данък върху доходите на физическите лица - данъчната скала ще се промени в посока на намаляване на данъчната тежест за всички групи, които подлежат на облагане. Най-съществено ще е намалението за нискодоходните групи. Ще се запази размерът на най-високата ставка - 29%, и постепенно ще намалява най-ниската ставка - от 15% на 12% през 2004 г. и до 10% през 2005 г.

Данъците се плащат месечно или годишно в зависимост от извършваната дейност.

Акцизи - в ЕС с акцизен данък се облагат тютюневите изделия, алкохолът и алкохолните напитки и минералните масла, произведени на територията на ЕС или внесени от трети страни. Тенденцията в данъчната политика на ЕС за акцизите е към увеличаване на минималните акцизни ставки и разширяване на обхвата от стоки, които се облагат. През 2004 г. акцизите за бензина и газьола се увеличават с 50 лв. на 1000 л, а на газта за автомобили - със 100 лв. на 1000 л.

Осигуровки - в хода на присъединяване на България към ЕС ще настъпят промени в размера на осигуровките, които плаща работодателят, и тези, които плащат служителите. До 2005 г. размерът на осигуровките, които плаща работодателят, ще намалее на 70% за сметка на служителите, които ще поемат по-висок размер на осигуровките си - 30%.

Основни закони, които засягат дейността на предприемачите:

Търговски закон

Закон за насърчаване на предприемачеството и на малките и средни предприятия

Закон за счетоводството

Закон за защита на конкуренцията

Закон за задълженията и договорите

Валутен закон

Закон за насърчаване на инвестициите

Закон за мерките срещу изпирането на пари

Закон за финансовия одит

Закон за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност

Повече информация

Регистрация на фирмите и международните счетоводни стандарти

<http://www.evropa.bg>

<http://www.evroportal.bg>

<http://www.dnevnik.bg/evropa/>

<http://www.minfin.bg/bg/eurointegration>

Данъчните ставки в България и други европейски държави

http://www.minfin.bg/bg/documents/taxes/docs/dp_03-05.pdf

<http://www.dnevnik.bg/evropa/browse/agreements/default.asp?pg=1>

<http://www.evroportal.bg/Chapters.jsp?child=10&aid=0#>

ПОДКРЕПА ЗА БИЗНЕСА

Политика на България за насърчаване на предприемачеството

В България, както и в ЕС над 90% от предприятията са малки и средни предприятия. Те са основен източник на нови работни места, иновации, предприемачество и икономически растеж. Затова за насърчаване на тяхното развитие се прилага целенасочена политика. Тя се ръководи от принципа „Мисли първо за малкия“. В него е залегнала идеята, че изискванията, на които трябва да отговарят малките и средните предприятия, могат да бъдат изпълнени без проблем и от големите фирми, но обратното не винаги е вярно. Това правило е водещо при създаването и прилагането на законите за малкия и средния бизнес. Като страна-кандидатка за членство в ЕС България е поела редица ангажименти за подобряване на средата за бизнеса. Страната ни е разработила и прилага Национална стратегия за насърчаване на развитието на малките и средните предприятия, в която е отразено законодателството на ЕС в тази област.

Основни елементи в политиката на България към малките и средните предприятия са:

- приемане на нов Закон за насърчаване на предприемачеството и на малките и средни предприятия;
- обединяване на Агенцията за малки и средни предприятия и Изпълнителната агенция за насърчаване на търговията в Изпълнителна агенция за насърчаване на предприемачеството и на малките и средни предприятия;

- приемане на нова дефиниция за малките и средните предприятия, която да отговаря на изискванията на ЕС;
- създаване на Насърчителна банка за финансиране на малки и средни предприятия;
- увеличаване на инвестициите в малките и средните предприятия чрез въвеждане на фондове за рисков капитал и усвояване на повече средства от програмите на ЕС за насърчаване на предприемачеството;
- изготвяне на публичен регистър на разрешителните режими, който е общодостъпен чрез Интернет;
- въвеждане на Информационно гише на предприемача, което предлага консултации на предприемачите;
- отваряне на т.нар. Евро Инфо Центрове, които предоставят на предприемачите информация по всички въпроси, свързани с разширяването,
- законодателството и изискванията на ЕС;
- изграждане на мрежа от браншови организации, които подкрепят малките и средните предприятия и защитават техните интереси;
- разработване на нови програми за насърчаване на предприемачеството - „Насърчаване на иновациите и новите технологии“, „Помощ при подготовка на инвестиционни стратегии“, „Стартиращ бизнес“.

Дефиниция за малки и средни предприятия според Закона за насърчаване на предприемачеството и на малките и средни предприятия:

Средни предприятия - оборот до 78 милиона лева, дълготрайни материални активи до 52 милиона лева, персонал до 250 души

Малки предприятия - оборот до 13 милиона лева, дълготрайни материални активи до 9 милиона лева

Поради динамичното развитие на бизнеса в ЕС понятието за малки и средни предприятия се актуализира често. Затова предприемачите трябва редовно да следят информацията по този въпрос.

Повече информация

Политиката на ЕС към малките и средните предприятия

<http://www.evropa.bg>

http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/index.htm

<http://www.europa.eu.int/business/en/index.htm>

Европейската харта за малки предприятия

<http://www.bcci.bg/bulgarian/infobusb/year2003/number28/item11.htm>

http://europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/chapter/index.htm

Политиката на България към малките и средните предприятия

<http://www.mi.government.bg/intgration/eu/docs.html?id=51052>

<http://www.dnevnik.bg/evropa/browe/agreements/default.asp?pg=1>

<http://www.asme.bg>

Програми в подкрепа на бизнеса

В подкрепа на реформите в процеса на присъединяване към ЕС страните-кандидатки от Централна и Източна Европа получават финансова помощ от различни програми на ЕС. Средствата по тях се актуализират всяка година и за да получат подкрепа, предприемачите трябва да следят за сроковете и актуализациите в програмите.

Обща информация може да се намери на адрес:

http://europa.eu.int/comm/enlargement/financial_assistance.htm.

Многогодишна програма на ЕС за развитие на предприятията и предприемачеството (2001-2005 г.) В тази програма участват всички страни-кандидатки за членство в ЕС. Приоритет на програмата са дейности, насочени към подпомагане на малки и средни предприятия. Областите, в които българските предприемачи могат да кандидатстват с проекти, са:

1 Подкрепа за развитие и повишаване на конкурентоспособността на предприятията, за новаторски подход в бизнеса, за въвеждане на европейски стандарти, за развитие на нови информационни технологии и др.

1 Подкрепа за предприемачеството чрез обучение.

1 Подкрепа за изследователска дейност, нововъведения, създаване на благоприятна бизнес-среда.

1 Подобряване на финансовия капацитет на малки и средни предприятия чрез заеми за малки и средни предприятия с потенциал за растеж, микрокредити за предприемачи с недостатъчни ресурси за гарантиране на заемите, инвестиране на местни и регионални фондове в малки и средни предприятия, заеми за закупуване на компютърно оборудване и др. финансови инструменти.

Повече информация

http://europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/mult_entr_programme/programe_2001_2005.htm

<http://www.eif.org>

Шеста рамкова програма на ЕС за научни изследвания, технологично развитие и демонстрации

Тази програма е активна до 2006 г. В нея могат да участват с проекти физически и юридически лица от всички държави - изследователски институти, университети, малки и средни предприятия, студенти, аспиранти, изследователски екипи и др. Програмата цели укрепване на научноизследователската и технологичната основа на индустрията, насърчаване на конкурентоспособността, както и въвеждане на иновации в малките и средните предприятия. Изискването към проектите е те да са международни, т.е. желаещите могат да кандидатстват само в партньорство с организации от държави-членки на ЕС и кандидатки за членство. ЕС финансира определен процент от бюджета по даден проект, като останалата част се поема от кандидата.

Любопитно

През 2003 г. България заема трето място по изпратени предложения по Шеста рамкова програма на ЕС. От публикуваните 283 идеи на Интернет-страницата на Отдела за научно-технологична информация на Европейската комисия (СОКВ18) 95 са български.

Повече информация

<http://www.codis.lu/fp6/find-doc.htm>

http://europa.eu.int/comm/research/fp6/index_en.html

За контакт

Министерство на образованието и науката

1000 София, бул. „Ал. Дондуков“ №2А,

Дирекция „Научни изследвания“, тел: 02/980 89 88, 02/9217 517

Програма „Леонардо да Винчи“

Програмата е активна до 2006 г. и общият ѝ бюджет възлиза на 1,15 милиарда евро. Тя подкрепя инициативи за подобряване на професионалната квалификация и умения на младите хора. Целите на програмата са:

- да стимулира ученето през целия живот;
- да насърчава използването на съвременни информационни и комуникационни технологии;
- да привлече малките и средните предприятия за по-активно участие в процеса на обучение и квалификация на служителите си.

Повече информация

<http://leonardo.hrdc.bg>

http://europa.eu.int/comm/education/leonardo_en.html

http://europa.eu.int/comm/education/programme/leonardo/new/leonardo2_en.html

За контакт

Национална агенция „Леонардо да Винчи“

1000 София, ул. „Граф Игнатиев“ №15, ет. 4, тел. 02/9155 022

e - mail: Leonardo@hrdc.bg <<mailto:Leonardo@hrdc.bg>>

Програма ФАР

Програмата подпомага подобряването на административната, финансовата и инфраструктурната среда, в която функционира пазарната икономика. Основните

области, в които се отпускат средства по програма ФАР, са:

/ развитие на частния сектор, реструктуриране и приватизация на държавни предприятия;

/ модернизиране на финансовите услуги, развитие на капиталовия пазар, застрахователната, кредитната, данъчната и счетоводната система;

/ развитие на пазара на труда;

/ развитие на инфраструктурата - енергетика, транспорт, телекомуникации;

/ опазване на околната среда и безопасност на ядрените електроцентрали;

/ развитие на селското стопанство;

/ реформа във висшето образование, съдебната система и др. Програмата финансира дейности като консултантска помощ (предварителни проучвания, съвети, техническа експертиза, ноу-хау), обучение в институции за частни предприемачи, инвестиционна подкрепа, доставка на материали и оборудване, строително-ремонтни дейности и преки инвестиции съвместно с Европейската банка за възстановяване и развитие и Европейската инвестиционна банка.

Повече информация

<http://europa.eu.int/comm/enlargement/pas/phare>

За контакт

Национален координатор - Министерство на финансите,

Дирекция "Управление на средствата от ЕС"

София, ул. "Г. С. Раковски" №102, тел. 02/985 92 910

Сървърът "Европа" : <http://www.europa.eu.int/>

Обновеният сървър "Европа" е информационният Интернет портал на Европейския съюз, от който може да се получи подробна информация за процеса на европейската интеграция и за цялостната дейност на ЕС. На този сървър е достъпно действащото общностно законодателство, както и нормативните актове в процеса на обсъждане. От сървъра "Европа" са достъпни уеб -страниците на институциите, както и информационни материали за политиките на ЕС. Той е достъпен на всички официални езици на ЕС. Информацията на сървъра е много богата и се актуализира редовно.

Тя е подредена в четири основни рубрики:

› **Дейности**

Информация за дейността на ЕС по политики.

› **Институции**

Представя всяка институция и агенция и съдържа информация за процедурите на вземане на решения.

› **Официални документи**

Осигурява достъп до Euro-lex, - законодателството на ЕС, учредителните договори, официалните доклади за дейността на ЕС, заключенията на Европейския съвет.

› **Информационни услуги**

Предоставя обща информация за обяви за работа в институциите, публикации, статистика, обществени поръчки, стипендии и заеми, възможност за изказване на собствено мнение.

Редом с тях са разположени няколко спомагателни рубрики.

› **Новини**

Те съдържат актуална информация за събитията в ЕС. Насочени са предимно към журналисти.

› **Открий ЕС**

ЕС от пръв поглед. Съдържа по-обща информация за широката публика относно институции, история, договори, символи и др.

› Животът в ЕС

Информация за правата на европейските граждани и възможностите за пътуване, образование и работа в ЕС.

› Общувай с ЕС

Възможност за контакт с Европейския омбудсман, членовете на Европейския парламент, форум за дискусии, "горещ телефон" на ЕС.

Достъпът до сървъра "Европа" е безплатен. Такса е предвидена само за специализирана информация в базата данни CELEX и за някои статистически бази данни на EUROSTAT.

Предприемачество (Малки и средни предприятия)

Преглед на политиката на предприемачество:

http://www.europa.eu.int/pol/enter/index_en.htm

Общностно право по линия на политиката по предприемачество, нейното прилагане и източници на информация.

Политиката по предприемачество като дейност на ЕК:

http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/index_en.htm

Новини, публикации, възможности за финансиране и др.

ГД "Предприемачество":

http://www.europa.eu.int/comm/dgs/enterprise/index_en.htm

Информация за Генералната дирекция.

Области на действие на политиката на предприемачество:

http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/policy_en.htm

Стратегия на ЕС, подкрепа на предприемачеството, малки и средни предприятия, социална икономика, електронен бизнес, услуги и туризъм, околна среда и туризъм, единен вътрешен пазар, области на индустриалната политика и др.

Европейска харта за пални и средни предприятия:

http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/charter/index.htm

Евро Инфо центрове в България за развитие на МСП:

<http://www.eic.bcci.bg/>

Новият подход за техническа хармонизация и стандартизация:

<http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/newapproach/standardization/harmstds/index.htm>

Преглед на директивите от новия подход, нови хармонизирани стандарти, списък от европейски организации за стандартизиране, публикации и др.

Практически наръчник за фирмите, търгувачи на международните пазари и в частност с Европейския съюз:

<http://iprojects.bcci.bg/enlargebg/index.jsp>

Сайт за законодателството на ЕС по групи стоки техническите изисквания за безопасност на стоките, европейските стандарти, информация за митническите тарифи и други изисквания към българските производители.

Уебсайт "Диалог с бизнеса" многостранна услуга за бизнеса на Европейската комисия, даваща изчерпателна информация за вътрешния пазар на ЕС:

<http://www.europa.eu.int/business/>

Директиви от новия подход в сферата на вътрешния пазар:

<http://www.newapproach.org/>

Европейски комитет по стандартизация (CEN):

<http://www.cenrom.be/>

Европейски комитет по електротехническа стандартизация (CENELEC):

<http://www.cenelec.org/>

Европейски институт за стандарти в телекомуникациите (ETSI) :

<http://www.etsi.org/>

Политика по опазване на околната среда

Преглед на политиката по опазване на околната среда:

http://www.europa.eu.int/pol/env/index_en.htm

Общностно право по линия на политиката по опазване на околната среда, нейното прилагане и източници на информация.

Политиката по опазване на околната среда като дейност на ЕК:

http://www.europa.eu.int/comm/environment/index_en.htm

Шеста програма за действие в областта на околната среда 2001-2010 г., области на действие, публикации, възможности за финансиране.

ГД "Околна среда" :

http://www.europa.eu.int/comm/dgs/environment/index_en.htm

Информация за генералната дирекция.

Европейска агенция за околна среда:

<http://www.eea.eu.int/>

Предоставя информация в областта на околната среда и устойчивото развитие, осъществява изследвания в тези области.

Научни изследвания и технологии

Преглед на политиката за научни изследвания и иновации:

http://www.europa.eu.int/pol/rd/index_en.htm

Общностно право по линия на политиката за научни изследвания и технологии, нейното прилагане и източници на информация.

Научните изследвания и иновации като дейност на ЕК:

http://www.europa.eu.int/comm/research/index_en.html

Програми за изследвания, институции, свързани с научните изследвания, европейска зона за научни изследвания и др.

ГД “Научни изследвания” :

http://www.europa.eu.int/comm/dgs/research/index_en.html

Информация за генералната дирекция.

Европейско изследователско пространство (European Research Area) :

http://www.europa.eu.int/comm/research/era/index_en.html

Структура за по-добра координация и конвергенция на политиката за научни изследвания и иновации на ниво ЕС.

Обединен изследователски център:

<http://www.jrc.cec.eu.int/>

Подпомага вземащите решения в ЕС в създаването, развитието, въвеждането и контрола на политики, занимаващи се с транснационални и глобални проблеми.

Иновации в Европа изследвания и резултати:

http://www.europa.eu.int/comm/research/success/en/success_en.html

Информацията е разделена по теми: селско стопанство, околна среда, индустрия

Данъчна политика

Данъчната политика като дейност на ЕК:

http://www.europa.eu.int/comm/taxation_customs/taxation/taxation.htm

http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/taxation/information_notes/priorities.htm

ГД “Данъчна политика и митнически съюз” :

http://www.europa.eu.int/comm/dgs/taxation_customs/index_en.htm

Информация за Генералната дирекция

СЪДЪРЖАНИЕ

ЗА КОГО Е ПРЕДНАЗНАЧЕНО ИЗДАНИЕТО БЪЛГАРИЯ ПО ПЪТЯ КЪМ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПРИНЦИПИ НА ПАЗАРА НА ЕС ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС

Производство

Изисквания към производителите

СЕ маркировка

Европейска стандартизация

Използване на нови технологии

Опазване на околната среда

Трудови ресурси

Безопасност на труда

Трудови правоотношения

Реализация на стоките

Търговски взаимоотношения

Взаимоотношения с митниците

Търговски разплащания

Администрация на фирмата

Регистрация на фирмата

Счетоводство

Данъци и осигуровки

ПОДКРЕПА ЗА БИЗНЕСА

Политика на България за насърчаване на предприемачеството

Програми в подкрепа на бизнеса

Организации в подкрепа на бизнеса

ЕС и международни организации

Институции и организации в България

ПОЛЕЗНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ